

Національна Академія статистики, обліку та аудиту (НАСОА)

Національний Центр Обліку та Аудиту (НЦОА)

ПРОГРАМА

освітнього заходу з безперервного професійного навчання аудиторів

«Вартісно-орієнтоване управління фінансами»

Київ 2026

Укладачі програми:

Костирко. – д.е.н., професор, професор Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту, м. Київ

Лектори:

Костирко. – д.е.н., професор, професор Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту, м. Київ

Лубенченко О. Е. – д.е.н., професор, завідувач Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики обліку та аудиту, м. Київ

Програму розглянуто, затверджено та рекомендовано до друку Методичною радою Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту (протокол № 2 від 25.02.2026р.)

ЗМІСТ

ВСТУП 3

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ З БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ АУДИТОРІВ 5

ФОРМА БЕЗПЕРЕРВНОГО НАВЧАННЯ 6

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ 6

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ 6

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА 7

ВСТУП

Актуальність теми. Активізація ринкових процесів, посилення глобалізації та інтеграції вітчизняної економіки в світовий простір, зростання конкуренції диктують нові вимоги до формування адекватного механізму фінансового управління господарюючих суб'єктів. Необхідним є переусвідомлення підходів до фінансового управління у напрямі забезпечення сталого розвитку. Ключовим напрямком сталого розвитку господарюючих суб'єктів є орієнтація на майбутні і довгострокові завдання з фінансовими інтересами акціонерів. Вартісно-орієнтований підхід до управління, заснований на вимірюванні вартості компанії, дозволяє врахувати її майбутні можливості. Вартісна концепція визнана економічною спільнотою в якості базової парадигми розвитку бізнесу. Вартість підприємства, з одного боку, є індикатором сталого розвитку, а з іншого – регулятором розподілу цінності для різних учасників економічних відносин, тому, безперечно, механізм управління повинен фокусуватися на ключових факторах створення цінності. Насамперед, виникає потреба у формуванні нової теорії корпоративного управління, що базується на ідеології сталого розвитку, інтеграції інтересів підприємств із загальнонаціональними соціально-економічними інтересами та впровадженні відповідного інструментарію вартісно-орієнтованого управління. Впровадження вартісно-орієнтованої концепції управління фінансами підприємств передбачає вибір на всіх рівнях управління доцільних методів та інструментів, спрямованих на стабільне відтворення вартості підприємств.

Практичне значення для аудиторів: провадження аудиторської діяльності є складним процесом, що вимагає від аудиторів мати компетенції із багатьох галузей знань, в тому числі з управління фінансами та побудови сучасних та дієвих систем забезпечення

прийняття управлінських рішень суб'єктами господарювання і їх стейкхолдерами. Задля розуміння бізнесу клієнтів, вивчення стратегій і планів, розрахунку ризиків та планування виконання аудиторських завдань аудитору необхідно бути не лише обізнаним на обраних клієнтом управлінських технологіях але й вміти робити оцінку дієздатності та ефективності таких систем в контексті виконання стратегій та можливості здійснювати діяльність на безперервній основі. Це курс розроблений в контексті виконання вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» з змінами, внесеними Законом України № 2597 від 20.09.2022р. і Міжнародних стандартів аудиту (видання 2021 р.), зі змінами, в тому числі МСУЯ 1, МСУЯ 2, МСА 220,315, 540, МССП 4400 щодо забезпечення та зростання рівня якості надання аудиторських послуг.

Предметом освітнього заходу за темою «Вартісно-орієнтоване управління фінансами» є система фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі вартісно-орієнтованого управління фінансами, як то: вплив інтегрованого мислення на ефективність управління; концепції управління вартістю; інтереси зацікавлених осіб; фактори створення вартості; методи оцінки вартості; особливості інтегрованої системи ЕВМ; фінансові індикатори створення вартості компанії; зміст та структура інтегрованої корпоративної звітності; політика фінансування та управління структурою капіталу; механізм формування фінансової стратегії в контексті зростання вартості; інтелектуальний капітал як чинник зростання вартості компанії; капіталізація як процес залучення ресурсів в ринковий оборот і створення доданої вартості суб'єктів господарювання, в тому числі підприємств суспільного інтересу.

Метою освітнього заходу за темою «Вартісно-орієнтоване управління фінансами» є формування вартісного мислення, опанування сучасних методів і інструментів вартісно-орієнтованого управління фінансами, в т.ч. в контексті виконання аналітичних процедур при здійсненні аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання.

Завдання освітнього заходу. Відповідно до поставленої мети сформульовано завдання, які обумовили логічну структуру і послідовність їх вирішення, що полягають у формуванні знань щодо:

- базису вартісно-орієнтованого управління фінансами;
- вимірювання вартості для стейкхолдерів;
- елементів механізму управління вартістю (зокрема, забезпечуючих підсистем, інструментів, методів, важелів);
- фінансових індикаторів створення вартості компанії;
- методів оцінки вартості підприємства та практичного їх застосування;

- особливостей інтегрованої системи ЕВМ, заснованої на очікуваннях та оцінюванні ефективності;

- формування політики фінансування в контексті зростання вартості підприємства;

- вибору фінансування нових напрямів діяльності підрозділів і компанії в цілому на підставі аналізу їх ефективності і очікувань ринку;

- аналітичних процедур оцінювання впливу структури капіталу на вартість компанії;

- механізму формування фінансової стратегії сталого розвитку суб'єктів господарювання, орієнтованої на зростання вартості;

- змісту складання, аналізу та аудиту інтегрованої корпоративної звітності;

- теоретичних основ, форм, методів та інструментів капіталізації суб'єктів господарювання;

- оцінювання ефективності інвестування і розривів в очікуваннях інвесторів для прийняття управлінських рішень;

- аналітичних процедур оцінювання впливу інтелектуального капіталу на вартість підприємств.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ З БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ АУДИТОРІВ

«Вартісно-орієнтоване управління фінансами»

№	Назва розділу теми/ змістовна наповнюваність	Всього
1	ТЕМА 1. БАЗИС ВАРТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ 1.1. Передумови вартісно-орієнтованого управління фінансами. 1.2. Інтереси зацікавлених осіб у вартісно-орієнтованому управлінні. 1.3. Організаційні основи управління вартістю компанії. 1.4. Зв'язок вартісно-орієнтованого підходу до управління зі стратегією розвитку компанії	5
2	ТЕМА 2. ФАКТОРИ ВАРТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ 2.1. Фактори, що впливають на величину вартості бізнесу. 2.2 Фактори ланцюжка створення вартості компанії. 2.3. ЗСП - система фінансових і нефінансових показників, що відображають процес створення вартості. 2.4. Менеджмент, заснований на очікуваннях (ЕВМ) як сучасний інструмент оцінки ефективності управління вартістю	5
3	ТЕМА 3. СУЧАСНІ СИСТЕМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ВАРТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ 3.1. Необхідність використання сучасних систем і інструментів VBM. 3.2. Фінансові індикатори створення вартості. 3.3. Система економічної доданої вартості. 3.4. Принципи побудови системи управління на основі потоку грошових коштів. 3.5. Управління вартістю і стратегічні пріоритети бізнес-одиниці. 3.6. Прийняття управлінських рішень на основі критерію економічної доданої вартості (економічного прибутку).	5

	3.7. Методи оцінки вартості компанії і їх вплив на формування стратегії. 3.8 Сучасна концепція оцінки ефективності	
4	ТЕМА 4. ІНТЕГРОВАНА КОРПОРАТИВНА ЗВІТНІСТЬ – ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ 4.1. Передумови розвитку корпоративної звітності на основі інтегрованого мислення та реалізації концепції сталого розвитку. 4.2. Сутність та принципи формування інтегрованої корпоративної звітності. 4.3. Зміст та структура інтегрованої корпоративної звітності. 4.4. Розкриття нефінансової інформації в інтегрованій звітності. 4.5. Аудит інтегрованої корпоративної звітності	5
5	ТЕМА 5. ПОЛІТИКА ФІНАНСУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ВІДТВОРЕННЯ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА 5.1. Політика фінансування в контексті створення вартості підприємства. 5.2. Вибір інвестиційних рішень щодо фінансування нових видів діяльності компанії. 5.3. Політика управління структурою капіталу за критеріями вартості та ризику. 5.4. Фінансування в умовах інтеграції бізнесу	**5**
6	ТЕМА 6. ФІНАНСОВА СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА 6.1. Сутнісні характеристики фінансової стратегії та її місце в системі стратегічного управління вартістю підприємств. 6.2. Механізм формування фінансової стратегії компанії, орієнтованої на зростання вартості. 6.3. Механізм реалізації фінансової стратегії підприємств. 6.4. Оцінка відповідності фінансової стратегії завданням сталого розвитку підприємства	**5**
7	ТЕМА 7. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ – ЧИННИК ЗРОСТАННЯ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА 7.1. Роль інтелектуального капіталу в створенні вартості підприємства. 7.2. Методи та моделі оцінки інтелектуального капіталу компанії. 7.3. Управління людським капіталом	**5**
8	ТЕМА 8. КАПІТАЛІЗАЦІЯ – ІНСТРУМЕНТ ЗРОСТАННЯ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА 8.1. Сутність, форми капіталізації та їх взаємозв'язок з вартістю підприємства. 8.2. Механізм управління капіталізацією підприємств. 8.3. Методи оцінки капіталізації підприємств. 8.4. Публічне розміщення акцій – інструмент капіталізації бізнесу. 8.5. Способи відшкодування інвестованого капіталу: методи Ринга, Інвуда, Хоскольда	**5**
	Усього	**40**

ФОРМА БЕЗПЕРЕРВНОГО НАВЧАННЯ: очна, дистанційна

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ: м. Київ, вул. Підгірна1

ОЧІКУВАІНІ РЕЗУЛЬТАТИ

За результатами навчання слухачі мають знати:

– сучасні теорії, концепції та інструментарій вартісно-орієнтованого управління фінансами; фінансові індикатори та методи оцінки вартості підприємства; методи та інструменти оцінювання ефективності управління вартістю (EBM); порядок формування та вибору

політики фінансування в контексті зростання вартості підприємства; підходи до розробки фінансової стратегії сталого розвитку підприємств та механізм її реалізації; методику складання, аналізу інтегрованої корпоративної звітності та верифікації її достовірності; методи оцінювання ефективності інвестування і розривів в очікуваннях інвесторів для прийняття довгострокових управлінських рішень; методи і моделі оцінки інтелектуального капіталу компанії, механізму управління капіталізацією підприємств.

За результатами навчання слухачі мають вміти:

– розробляти стратегію вартісно-орієнтованого управління суб'єктом господарювання; визначати фактори та фінансові важелі впливу на створення вартості підприємства; обирати найбільш ефективні інструменти зростання доданої вартості; здійснювати розрахунки вартості компанії за різними підходами та узагальнювати результати цієї оцінки для обґрунтування фінансових рішень; розробляти довгострокову політику фінансування сталого розвитку підприємства; розробляти раціональну політику управління структурою капіталу; оцінювати ефективність інвестування і розриви в очікуваннях інвесторів для прийняття довгострокових управлінських рішень; розробляти фінансові плани з урахуванням виявлених факторів ефективності вартісного управління; аналізувати вплив інтелектуального капіталу на вартість підприємства та розробляти заходи щодо підвищення ефективності управління; використовувати інструменти капіталізації та оцінювати результативність управління капіталізацією підприємства;

– забезпечити процес документування здійснених аналітичних процедур.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Костирко Л.А., Терещенко О.О., Костирко Р.О., Середа О.О. Вартісно-орієнтоване управління фінансами підприємств: Навчальний посібник / Л.А. Костирко, О.О. Терещенко, Р.О. Костирко, О.О. Середа. – Сєвєродонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. – 466 с.

2. Інтегрована корпоративна звітність: навчальний посібник / Р.О. Костирко, Л.А. Костирко,О.Е. Лубенченко, Е.В. Чернодубова; 3-є вид., перероб. і доп.- Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. - 368 с.

3. Міжнародні стандарти контролю якості і аудиту: навчальний посібник / О. Е. Лубенченко, Р. О. Костирко, Л. А. Костирко; 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ : НАСОА, 2025. – 302 с.